

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (AZ általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes-szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytűzsdákben.

Fordulatok.

Ki felejtette volna el a képviselőház fegyverben álló ellenzékének azt a harcias fellöbbetését, mikor a képviselőházi elnök, valamint a kormányelnök felé ilyenféle kifejezések rögködtek:

— Gazember, alávaló, zsarnok, jogtípró, le-huzunk, kihuzunk onnan a bársonyszékéből.

Ez történt két héttel ezelőtt.

S ma ugyanaz az ellenzék megjuhászodva hever Tisza István gróf lábainál. Mi oka van rá? Semmi. Tisza olyan, a milyen volt. Visszaidezője a régi gonosz rendszernek, a nemzetgyilkolásnak. És mégis: a kormosábrázatu, véresszáju Polonyi beállott békegalambnak; Kossuth, a ki a függetlenségi eszme nyelbeütéséért jött haza a taliánok közül, mint egy öregasszony tördeli a kezét s mint egy kotlóstyúk tipeg-tapog a béke tojásai közt; Kubinyi, a hős, a kinek jelszava: „Hát magyarok vagyunk-e, vagy nem vagyunk-e magyarok?” — átmegy a história örökségébe, alig győzi büntetni magát a gonosznyelvű elszólásért; Vészi, a nagy magyar, a ki gorombaságban és a fenelégénykedésben mindenkit lepipált, komondorként őrzi a békét és Tiszát; Szöged, a kétszer rezonirozó Szöged bizalmakat szavaz; Bánffy, a program csináló Bánffy hallgat, mint a kinek elfogyott a nóta a tilinkójából; a fenekedő zsidólapok a melyek egy esztendőn keresztül mást se tettek, csak a háboru tűzét fújták, egyszerre fordítva látják a világot s kórusban siránkoznak a honnak állapotján.

Welche Wendung! Mily változás!

Pedig, a mint említettük, Tisza egy fikarcnyival sem lett jobb. Anyira nem lett jobb, hogy Apponyi a békepárti Apponyi indokolva látja künymaradását a kormánypartból. Miért? Mert teljes és bőséges a kilátás arra nézve, hogy Bánffy eltemetett rendszere kibújik rozsdás fegyvertében sirjából. A régi főispánok, a kiket a tisztesség okéért cseréltek el, egymásután sietnek nyugalomba a cselekvés porondjáról. Tisza kijelentette nekik, hogy nincs bizalma irántuk. Látjuk a régi tapintatlan és illetlen rendszert, a mely a pártihveket tüntetőleg nyomja előtérbe. Beöthy Zsolt főrendiházi tag lett. Hit- és elvtárs. Ez még hagyján. De mit keres a főrendek közt Hatvani Deutsch, a kiről eddig csak azt tudtuk, hogy nagyon gazdag, sok üzletet csinál és sok pénzt adhat a pártkasszának? Mit keres a mágnások között Schwarz Gyula, az új földesúr? Miért jutalmazza őt Tisza az ország tőkéjéből, mikor csak neki tett párt- és baráti szolgálatot?

Vonjuk le a konzekvenciákat.

Tisza ügyes ember és nem válogatós ember. Ellentétes ez a fogalom, pedig így áll.

Ügyes azért, mert a kiabáló, nyelvtögtető közvéleményt le tudta kenyerezni. Hogy az újságpapirosoknak olyan koncot tudott dobni, a miért fátyolt borítottak eddigi elveikre. Az igaz, hogy csunyább, szegyenletesebb bizonyítványt nem állíthatott volna ki magáról a magyar sajtó soha, mint mikor Tiszának leszerelt. Harcolni a nemzet jogaiért és leszerelni a korrupciónak, ez oly

gyalázat, a mi minden tisztességes embernek arcába kergeti a vért.

Nem válogatós a Tisza rendszere, mert ha tapintatos politikus volna, nem mutatná ki egyszerre a foga fehéret. A Széll rendszerét, melyet minden tisztességes ember tisztességesnek ismert, sőt még az ellenzék is hivatalosan annak állított — ne igyekezzék megcsufolva láb alól eltenni. Kiténtetni olyanokat, a kiket csak ő ismer szive szerint valóknak, ő, Magyarországnak mindenkor egyik legellenszenvesebb politikusa — ez csunya, illetlen dolog.

De úgy látszik, hogy a képviselőválasztás rohamlépésekkel közeledik. Szükség van az eszközökre. Az erőszakos politikusok pedig nem szoktak válogatósok lenni az eszközökben.

S mindehhez fujja trombitán az indulót a „Magyar Szó” című papiros, mikor világá kürtöli, hogy Tisza eddigi eredményei a magyar protestantizmus eredményei.

Tehát vallási villongás előcsatározásait lát-hatjuk újólag. Kezdődik a háboru a protestantizmus zászlaja alatt.

Az iparostanonciskola panasza.

Valaki egyszer azt mondotta nekem: Ki koldus tarisznyával született az hordozza is az türellemmel.

Azt még nem hallottam ugyan, hogy a koldusok a maguk társadalmi helyzetükkel elégedetlenek volnának s annak javítására a Vásártérnek, a törvényszéki palota mögött, a szocialistákkal

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A tengerparton.

Ügyszólván valamennyien a tenger partján voltunk.

A ki nem ismeri a tengert, nem tudja elképzelni, hogy mily óriás vonzó erőt gyakorol az emberre az az örökké háborgó, dörmögő, dübörgő, nagy ur kristálytisza hullámaival, hófehér tarájával. Órákig lehet mellette ábrándozni s nem hiszem, hogy volna valaki, a ki valaha megunná.

Társaságunk egy része, leginkább a hölgyek a parton járkáltak. Apró tengeri kagylókat kerestek és sikoltva szaladtak kifelé, mikor egy-egy mérgeesebb hullám 20—25 méternyire kirohant a tiszta homokra.

Mi, — természetesen én is — a fürdőka-binba siettünk tolettet változtatni, hogy csak egy percre se szalasszuk el a fürdést, a miről szép magyar hazánkban úgy is csak álmodni lehet. Vigan hancuroztunk a hullámok tetején, óten-hatan ringattattuk magunkat a hullám puha bölcsőjében. Bravurokat csináltunk belőle, hogy ki tud bukfenecet vetni a vízben, mikor legdühösebben rohan az áradat, két-három méter magasat ugrani a hullám tetejére, hogy a víz át ne csaphasson a feje tetején. Persze, a kiket jó sorsuk nehezebb termettel ajándékozott meg, hiába igyekeztek s rendszeren akkor láttuk őket vizont, mikor 20—30 méternyi távolságra békamóúdra

kiterülve tápáskodtak fölfelé és keserves arccal néztek vissza, hogy mikor jön a másik roham.

Valaki egyszerre elkialtotta magát:

— Hé urak! Egy palack. Egy pezsgós palack.

Mindnyájan odanéztünk és csakugyan láttuk, hogy a víz egy üres üveget táncoltat a hátán.

— Utána! Ki lesz a boldog, a ki elcsipi.

Annál is inkább kellett vele sietni, mert egy pár angol és francia hölgy, a kik velünk együtt mulattak a hullámokkal, szintén szemet vetett a hánykolódó szerszámra.

Hárman-négyen usztunk egyszerre feléje és addig kergettük, míg végre sikerült elcsipni. Egy jól bedugaszolt, üres üveg volt, lekötve és lepecsételve.

Diadallal vittük ki a partra s elhatároztuk, hogy az egész társaság közös zsákmányának tekintjük s valamelyiünk jelenlétében bontjuk fel.

— Mi lehet benne? — persze az volt a legelső kérdés.

— Mindenesetre hajótöröttek dobták a vízbe. Valahol az Océán közepén a tenger összetörte a hajót s a kik rajta voltak, ebbe tették bele bucsúiraikat.

— Istenem! Szegények — sóhajtozott az egyik utitárs.

— Talán egy családapát, a kit otthon apró árván s hűséges felesége siratnak.

Egy kis szöke asszony hirtelen bekapaszkodott az ura karjába s könnyet törölt ki a szeméből.

— Lehet, hogy talán éppen magyarok vol-

tak, a kik kipusztulva őseik hajlékából, elhagyták szép magyar hazájukat s Amerika földjein keresnek maguknak buzakenyeret, az elhagyott fűrészporról kevert zabkenyér helyett. Mielőtt kiköthettek volna az új hazában a tenger adott nekik csöndes szállást, névtelen pihenő sirt.

— Annak is a kazárok az okai — vicso-gatta a fogait az egyik magyar. — A merkantilisták, a kik kipusztítanak bennünket a földünk-ből.

— Ugyan ne beszélj! Sohase volt neked káposztáskerted se — agyarkodott egy merka-tilista.

— Nem volt, de lehet. Egyébiránt én a szellemi tőkéim után élek. S a magyar föld, a mienk, magyaroké.

— No még megérjük, hogy az Océán partján kitör az agráriusok és merkantilisták közt a háború — horkant föl. — egy okos ur.

— Igen, igen! — sóhajtott egy kékszemű hölgy, a ki ábrándjait is magával hozta. Az is meglehet, hogy egy ifjunak utolsó sóhaját rejti magában, a ki elindult messze földre, otthon hagyta édes aráját, minden boldogságát, csak azért, hogy egy boldog házasság-élet kényelmét biztosítsa számára, utközben meglepte a vihar és ebbe a palackba rejtette bucsukönyeit.

— Ez igaz lehet — mondá egy másik hölgy s láttam mint szorítja össze ökleit s fenyegeti meg titokban a tengert, a ki egy völegényt rabolt el az emberiségétől.

— Legyen nyugodt nagysád! Hátha csapodár volt. Hiszen, a férfiak olyan gonoszak, nincs azoknak a szavában semmi igaz. Megérdemlette a sorsát, úgy kell neki.

Mai lapunk 6 oldal.

felváltva gyűlést tartottak volna, azt azonban tudom, hogy én már meguntam az ígát, s bár koldustársisznával születtem, nem akarom azt a nyakamon teher és cégér gyánant a végtelenségig cipelni. A korral kívánok haladni s azért felvettem azt a kérdést: Miért kellett nekem koldustársisznával születnem? S ha már egyszer koldustársisznával születtem, miért hordozzam azt teljes életemen át? Miért vagyok alábbvaló többi testvéreimnél, az elemi és polgári Isányiskolánál? Azok is koldustársisznát viseltek valaha és lám, főleg, a polgári leányiskola, mily hamar akasztotta szegre azt. Ha már oly divatos ruhában jár a kis hógom, hogy bizony ajkbigyesztve nézne le arra, ki szemébe merné mondani: koldustársisznával születtem. Pedig tejtestvérem a kis csinos, csakhogy édes anyám, a nemes város engem koplaltatott, rongyos ruhában járattot csak azért, mert látogatóm, az iparostanoncaim is kissé rongyosak, kissé borzasak. Ha tett is valamit értem anyám, csak azért tette, mert gyámom, a kormány megfenyegette, hogy nem adja ki fenntartásomhoz az évi kamatokat, mit államsegélynek is mondanak. Senki sem karol fel, senki sem gondoz igazi szeretettel, senki sem fejleszt meggyőződésből.

Azt mondják, koldustársisznához rongyos ruha való. Szegény inasaim! azok is velem haladnak, nem jól mondtam, velem maradnak. Azok is ma épen csak oly rongyosak, mint 20 évvel ezelőtt, a mikor egymással megismerkedtünk. Az ő sorsuk sem változott; a „kisebb gyermek” sorsát élik ma is, mint ennekéltte 20 évvel. Hallottam, hogy a mostoha-apák, az iparostanoncok szörnyen haraguszak, a miért dajkájok, az iparostanonciskolai bizottság beleegyezett, hogy vásárnaponként misét hallgassanak. Nem elég, hogy szegényeket a legnehezebb munkával terhelik, s sok helyen, a törvény ellenére éjjel 10—12 óráig dolgoztatják, hanem arra sem akarnak időt engedni, hogy az Istent imádhassák. Hát nem szarunkság ez? Nem emberek ezek is? Nincs ezeknek joguk arra, hogy iskolába járjanak s képezhessék magukat? De ki hallgat a mi jogos panaszainkra? Még dajkánk, a bizottság is néha javam ellen cselekszik. Csak a minap történt, hogy két nevelőt kellett mellém rendelni. Nem azt nézték, kinek van a nevelői állásra jogosultsága, hanem azt, hány a vállalkozó. Persze sok volt az eszkimó és kevés a foka. No hát szét is osztották a fókát, hadd jusson minél több eszkimónak. De mert nem valamennyi eszkimónak jutott, összevesztett a prédán s szerencse, ha néhány eszkimó ott nem hagyja a foga fehérét.

Hogy vergődjön hát zöldágra, mikor engem,

— Bocsánat nagysád, hogy esetleg mi is férfiak vagyunk, egyikünk-másikunk talán esetleg férj-jelölt is. Én másként vélekedem. Bizonyosan pénztáros volt s egy summa pénzzel megszökött s most utolérte a nemezis sujtó keze. Ebben a palackban talán pénz is lehet, a melyet visszault azoknak, a kikől elrabolta.

— Talán épen a zseniális tolvaj. Kecskeméthy Győző.

— Ugyan kérem, hová ragad bennünket fantáziánk gyors taligája. Bizony legvalószínűbb, hogy szerencsétlen hajósok vetették a tengerbe, a kik elhagyták családjukat, feleségüket, gyermekeiket s most így bucsuznak az otthonhagyottaktól.

Ez a gondolat lefegyverzett valamennyiünket. A hölgyek könnyeiket szárogatták, mi pedig komor gondolatokba merültünk. Hogyne! hiszen egy ismeretlen sirhalom fejfájánál állottunk.

Alig vártuk, hogy a vendéglőbe érjünk. A felbontás ebéd után történt, hogy esetlegi könnyullatás meg ne zavarja ételrendünket.

Leütöttük a palack nyakát s egy finom papirtekerbe gyöngyölt rózsaszínű papírost huzzunk ki. A szívünk erősen dobogott az izgatottságtól, mikor egyik olvasni kezdte a következő sorokat: „Tudatjuk mindenivel szívünk túlaradó boldogságát, hogy a mai napon Sónhaj Gizella és Bátor Pál egymással házasságra léptünk. A lakodalmat az Óceán közepén, a hajó föddelzetén tartottuk meg.” 1901. április havában.

Általános elámulás.

Csendes részvét kérérik — dörmögte az egyik férj.

Bilkel Ferenc.

mint az árvát, minden ág huz. Bárkivel akadok össze, bárkivel jöjlek érintkezésbe viszálytalan életem folyásán, mindeuik magláját rongyos ruhámat és koldustársisznámat s jogos cselekedetnek tartja, ha tárcamat pénzestől együtt lefoglalja.

Husz évig türellemmel vártam és megadásal türtem sorsomat, de érzem, hogy erőm fejlődik, hogy számottevő tényező vagyok már s hogy türelmem elfogyott. Mankót kérek koldustársisznámhoz s azzal úgy szét ütök nyomorgatóim között, hogy . . . a koldustársisznát én is szegre akasztthassam.

UJDONSÁGOK.

— **Előkelő vendégek városunkban.** Mária Terézia főhercegnő, Erzsébet Amália főhercegnő édesanyja, Károly Lajos főhercegnő, Ó Felsége I. Ferenc József testvéröccsének özvegye és Mária Anunciata főhercegnő, a prágai nemes alapítvány főnöknője, Erzsébet Amália főhercegnő mostoha testvére, hétfőn a legszigorubb inkognitóban, mindenféle hivatalos fogadtatások mellőzésével városunkba érkeznek.

— **Személyi hír.** Ifj. dr. Zichy János gróf országy. képviselő ma d. u. városunkba érkezett, hogy Erzsébet Amália főhercegnőt a Szt. István Terem jan. 9-iki báljára fővédnökül folkérje s a bálbizottság holnap délelőtti ülésén elnököljön.

— **A Szt. István Terem báljára** lázas munkával folynak az előkészületek. A rendezőség ugyszólva naponta ülésezik, hogy a teendőket megbeszélje s ezer gondja mellett valóban ezer szemének is kell lennie, hogy a nagyközönség igényeit kielégítse s olyan ury mulatságot rendezzen, a mely minden még a legkényesebb igényeket is kielégítse. Általános örömet kellett az a hír, hogy a bálanya tisztelt Erzsébet Amália főhercegnő minden valószínűség szerint el fogja fogadni. Szintugy reményli a vezetőség, hogy (csász. és kir. fensége a Szt. István Terem megnyitási ünnepélyét, valamint az este tartandó koncertet is meg fogja tisztelni magas jelenlétével.

— **A katolikus kör tagjainak száma** örvedetesen szaporodik. Legujabban tagokká lettek:

Tomm Béla zenetanár, Wildenauer János takarékpénztári főkönyvelő, Pete János segély-egyleti pénztáros, Schmidt József m. kir. számellenőr, Wajmár Béla segély-egyleti könyvelő, Korniss Zoltán megyei tb. főjegyző, Scherer Kamil m. arvaszaki jegyző, Keller Károly ügyvédjelölt, Gebhardt Bódog városi tb. főjegyző, pénztáros, Bogay Andor kereskedő, Kaltrnecker Márton takarékpénztári igazgató, Schlamadinger József kereskedő, Miklovits István ny. gazdatiszt, Wéber Jenő tanító, Rölich Gyula m. k. postatiszt, Rauscher Béla d. v. főfelügyelő, Maron István v. számvevő, Ráfi József Feluayer-gyári könyvelő, Emleucht József mészáros, Philipp István főtanár, Havranek Jenő mészáros, Fejes Ódon m. kir. honvéddandagy, Witzinger Alajos cs. és kir. ny. őrnagy, Turi Endre m. á. v. tisztviselő, Koltai Tóth István városi főjegyző, Szalka János m. á. v. osztáymérnök, Pirrhann Gusztáv gazdatiszt, László Lajos István kir. telekkönyvezető, Elefánti Jéli vasuti felügyelő, Kelemen Gyula m. á. v. képviselő, Machnitsky Gyula, m. á. v. fűtőházi főnök, Brünner János posta- és távirda felügyelő, Albrecht József posta tiszt.

— **A kokilusták.** Hát csak nem férnek bőrukbe a cokolista úrak! Ha valaki kérdőre vonja őket, hogy mért bántják a vallást, hiszen a vallágyalás nem tartozik a népmentés munkájához, mert a vallásos hit még senkit sem tett szegényebbé, boldogtalanabbá? Erre a kérdésre a helybeli fiók-Jakabok is azt felelik, hogy nekik eszük ágában sincs bárkinek vallását háborgatni. Hogy e kaptafakerülő urak szájában minden szó hazugság, régen tudjuk s most még jobban meggyőződünk róla, ha figyelmünkre méltatjuk a „magyarországi szociáldemokrata párt helyi szervezete nevében” Csupor Ferenc helybeli (száj-) bõriparos aláírásával az egyik krájcáros papiroson kiadott „Értesítés”-t. Arról értesítik a közönséget a helybeli fiók-Jakabok, hogy ha valamely halottnak temetését fizetéképtelenség vagy bármilyen indok alapján a pap megtagadja, a hozzátartozók forduljanak a szociáldemokrata párt bizalmi (?)

férflaihoz (?), kik azt bárkinek díjmentesen elvégzik. Egyfűst alatt tudatja az *Értesítés*, hogy a „szerencsétlen véget ért” Simli M. temetésén ők azért nem szónokolhattak a *felebaráti szerletről*, mert későn értesültek az egyházi temetés megtagadásáról. Mindenekelőtt megígyezzzük, hogy a cokolista urak öntudatlanul is a legmegfelelőbb jelzõt tettek Simli M. neve elé, mikor azt írták: „szerencsétlen véget ért S. M.” Valóban, a ki szentségek nélkül hal meg, szerencsétlen véget ér. De magához az *értesítéshez* is van néhány szavunk. Először is Csuporéknak — mielőtt ki mernek állni a közönség elé — tudniok kellene azt, hogy Székesfehérvárott a kath. pap fizetéképtelenség miatt senkinek sem tagadja meg a temetési szertartást, miután a temetésért stóla a papnak egyáltalában nem jár. A kántornak kell bizonyos összeget fizetni, azt pedig senki fel nem panaszolhatja. Ha valaki díszes temetés akar, parádét kíván, akkor fizet. Tehát Csuporék félbeszélnek, mikor felteszik, hogy a pap az egyházi szertartást bármikor *fizetéképtelenség* miatt megtagadja. Nem is ez a főddolog az „Értesítés”-ben, hanem egészen más rejlik a sorok mögött. Székesfehérvárott mindenki meglegedéssel látja, hogy hét-nyolc hónap óta teljesen pang a cokolusták által a tavasszal nagyban ütött szájhörjpar. Két héttel ezelőtt volt ugyan *szavalás* a vásártéren, de a pesti vigéc handabandái semmi viszhangot sem keltettek.

Csupor urékban már kezd a szó megpenészedni, tehát okvetlenül szónokolni akarnak. Kiknek? kiknek? Hát a temetéséknél! Ott közönség is van, látványosság is van, szokatlan is nálunk a dolog s. b. — mindmegannyi ok, mely ellenáhatatlanul biztatja a helybeli *fiókjakabok* szereplési vágyát, szónoki babérok után vágó dicsszomját. Ha valakiben bensorul a szó, az veszedelmes dolog, az egészségre is ártalmas. Csuporék iránti szánalomtól indítatva, hogy meg ne ártson nekik a bennekedt szónoklat, adunk nekik egy tanácsot: a szociáldemokracia durva materializmusában tagadja nem csak a halhatatlanságot, de a lelket is. Mivel pedig az embert csakis a szellemi lélek különbözteti meg az állattól, ezt pedig a szociáldemokrata urak tagadják, tehát *tanaiik szerint* az ember csak fejlettebb állat, okosabb, előrehaladottabb testvére a lónak, kutyának, számarának, szunyognak és földi gilisztának. A helybeli bizalmi (?) férfiak, a mint láttuk, okvetlenül temetési alkalommal akarnak szónokolni, tanácsoljuk tehát, hogy ránduljanak ki néha napján *Kis-Kecskeméti* felé a gyöpre, hol a tanaiik szerinti testvérek és nővérek temetése eddig minden szónoklat és szertartás nélkül történt — egyszerűen a gyépmester által. Szónokoljanak ott, tartsanak nagy dikciókat, ha már minden áron temetésekor akarnak szavalni és szerepelni. A kath. népet pedig, mely miveddél hiit és most is hisz a lélek halhatatlanságában, ne lázítsák az Egyház és papjai ellen.

Ime Csupor ur és társai, önök ugys ujtásokban és szenzációkban utaznak, itt az új működési tér. A bensorult szónoklatok árja megindulhat, s a szociáldemokrata frázisok bizonyára visszhangra találnak a gyépmester négy lábú fogmedjjei vonításában.

— **Kereskedőink figyelmébe.** Igy ünnepek előtt szinte nem is ujság a kereskedők felülletése. Ismeretlen egyének bevásárlásokat csinálnak egyes jobb házak számlájára s a kereskedő csak később tudja meg, hogy alaposan becsapták. Szerdán Bogay Andor Simor utcai fűszerkereskedőné próbált szerencsét egy cseleddel. Azzal állított be, hogy *Fekete Géza* kávéháztulajdonos megbízásából nagyobb bevásárlást eszközöl. Hamarjában 3 süveg cukrot, több kilogramm kávét, egyéb fűszert és csemegét csomagoltatott össze még pedig oly mennyiségben, hogy nem volt képes elvinni s kijelentette, hogy rövid idő múlva másodmagával jön a porikéért. Ez volt a veszte. Amint ugyanis a leány elment, a kereskedőség telefonon értesítette *Fekete Gézát* a megrendelésről s ekkor kiszült, hogy a leány rosszba törte a fejét. A rendőrségnél is jelentést tettek, a leány azonban valószínűleg megszomatolta, hogy mi vár reá s nem ment vissza a csomagért.

— **Kirendelés.** *Jámorffy* Kálmán dandárparancsnok értesítette a városi hatóságot, hogy a város egészségügyi bizottságába dr. *Csupor* Miklós főörzsvost rendelte ki.

— **Magy beteg.** Mely és igaz részvétellel értesülünk, hogy Holly Géza dr. városunk ügyvédi karának egyik legrokonszenvedőbb fiatal tagja súlyos betegnek rekszik lakásán. Meghülés folytán keletkezett betegségeből lábadozóban újlag meghitotta magát a nagyfokú tüdőgyuladást kapott, melyhez szívbetegség is züllettel járult. Orvosai tegnap konziliumra gyűltek össze a nagybeteg ágyánál.

— **Szövetkezeti élet megyénkben.** A lovasberényi szövetkezet 462 taggal, 1065 üzletesszel és 5325 korona alaptőkével ez év március havában kezdte meg működését s 8 hónap alatt fényes eredményt ért el. November hó elején volt a leltározás s eredményként jelezhetjük, hogy a szövetkezet ezen rövid idő alatt 31706 kor. 84 fillér forgalmat ért el. A hitébe adott árúk értéke 206 korona s a szövetkezet tartozása 3073 kor., ezzel szemben azonban a raktáron lévő árúk értéke 11000 korona. A tiszta nyereség meghaladja az 1000 koronát. Az eszme első apostola Lovasberényben Papp János főtanító, aki jelenleg is a szövetkezeti élet tevékenységéből a legnagyobb részt vállalja magára. És az eszme nap-nap után nagyobb tért hódít. A szép eredmény láttára az igazgatóság elhatározta, hogy még két fiókszövetkezetet állít fel a távolabb lakók kényelmére. De hogy mennyire belátja a nép a szövetkezet üdvös voltát, igazolja az a körülmény, hogy ma már a szövetkezeti magtár fogalma sem ismeretlen s már az idén is Papp János főtanító közbenjárása folytán ügynök nélkül egy tömegben értékesítettek a lovasberényi kisgazdák gabonatermésüket a legmagasabb piaci áron. Nincs messze tehát a szövetkezeti magtár létesítése sem. Még egy igen üdvös gondolat fűződik Papp János főtanító nevéhez: a szövetkezeti deszkakereskedés. Már befejezett dolog, hogy szövetkezeti alapon létesített deszkakereskedés is hirdetni fogja a lovasberényi polgárok életrevalóságát. Ez a helyes! Tenni kell a népert együtt a néppel. A folytonos siránkozás nem eszköz a jólét előmozdítására, a cselekvés terére kell lépni s az önszervezés nagy munkájában minden embernek részt kell venni, eredményt csak így lehet felmutatni.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága hétfőn, azaz f. hó 14-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

A város által felállítandó hatósági zálogház szabályrendeleti tervezetnek részletes tárgyalása. Tanácsi előterjesztés az új gyalogsági lakatany építési költségeinek végleszámlálásáról. Tanácsi előterjesztés a cs. és kir. ételmezési ház vételáranak utalványozása tárgyában.

— **A Kossuth-nóta és a tiszti kardbójt.** Hirt adtunk arról, a hazánkban nagyon is megdöbbenést esetről, melynek szerephőse egy fiatal uhlánus hadnagy, akivel szemben akadt olyan tiszti becsületbíró, mely a Kossuth-nóta miatt a tiszti kardbójt viselésére érdemtelenné találta. A dolog úgy történt, hogy Vorberger Lajos helybeli uhlánus hadnagy az Elite-kávéházban végighallgatta a Kossuth-nótát, ezért valaki feljelentette, kapott miatta 30 napi szabafogságot s aztán tiszti szék elé állították, mely nyilvános helyen elkövetett „botrány” miatt rangvesztésre ítélte. Az ügy ezen stádiumában mi megütözésünknek s ama véleményünknek adtunk kifejezést, hogy ez a becsületbírósi ítélet jogerőre nem emelkedhetik anélkül, hogy a magyar vért pezsgésbe ne hozza s jogos méltatlankodásában ítéletet ne mondjon a közvélemény oly formában, mely alkalmas lehet arra, hogy végre-valahára száműzze hádseregünk ből a Bécs felé érző minden, csak nem magyar közszellemet. Az ez ügyben itélkező felsőbb fórum megfontolás tárgyává tette az ügyet s valószínű, hogy csakis a külső körülmények behatása alatt visszaríadt a magyar érzésünk ellen intézendő merénylétől s a rangvesztést kimondó ítéletet megsemmisítette. A nyilvánosság szavának kellett tehát megszólalni, mert másképp letépnék egy tiszti arany csillagot csak azért, mert azt magyar viseli. Szomorú jelenség, de hathatós intelem is, hogy itt van már türelmünknek végőrája, mert ha az osztrák szellem ily szabadon grasszál magyar területen, nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a magyar érzést erőszakkal tépik ki a magyar szívből s a magyar szót zsarnoki önkénnyel száműzik a magyar hazából.

— **Gyászrovat.** Súlyos csapás Kovács Károly helybeli kereskedő. Aposa Werlin Lajos a pesti Viktória-gözműves főpénztárosa f. hó 9-én életének 66-ik, boldog házasságának 44. évében hosszas szenvedés s a fiadoktól szentségének ájtatos felvétele után meghalt. Az elhunytat tegnap temették el Budapecsten nagy részvét mellett. Özvegyén kívül gyermekei s kiterjedt rokonság gyászolja.

Régi jó magyar földesuraink napról napra fogynak, kevesbednek, néhány év múlva már csak emlékezeté marad a régi jó patriarchalis élet kiválóbb alakjainak. Mult vasárnap hunyt el Dunapentelén Ujváry József földbírtokos, a keresztény elveknek bátor harcosa, a dunapentelai kath. körvilági elnöke, a kerületi papság szeretett „spektabilisa”, kinek vendégszerető háza és pincéje sokszor fogadta magába barátait és nagyszámú tisztelőit. A család a következő gyászjelentéssel tudatja a megboldogult elhunytát:

„Urjeli Ujváry Iréne férj. Garamb Józsefné, urjeli Ujváry Béla és urjeli Ujváry Valéria férj. Manyák Andorné mint gyermekei, továbbá báró Garamb József és Manyák Andor mint vejei, urjeli Ujváry Béláné szül. Haázer Ilona mint menyee, báró Garamb Józsika és Lola, urjeli Ujváry Józsika, Ilonka, Zoltánka, Déneske, Manyák Olga mint unokái, urjeli Ujváry Mihály, urjeli Ujváry Irma férj. Szeivald Andorné mint testvérei, Szeivald Andor, Bajzáth Ignácz mint sógorai, valamint az összes rokonok fajtátólmtól megtörtént tudatják, hogy a forrón szeretett atyjuk, apósuk, nagyatyjuk, testvérük és rokonuk: urjeli Ujváry József f. hó 6-án reggeli fél 9 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, életének 66-ik évében az Urban csendesen elhunyt. A boldogult földi maradványai f. hó 8-án d. u. fél 4 órakor fogtak a dunapentelai sírkertben lévő családi sírholtban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 9-dikén reggeli fél 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni.”

— **A székesfehérvári felső kereskedelmi iskola** Kisfaludy önképzőköre 1903. december hó 13-án d. e. 10 órakor Vörösmarty Mihály emlékére az intézet nagytermében ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő:

1. „Hymnus,” éneklé az ifjúsági énekkar.
 2. *Igazgatói* megvívó beszéd.
 3. *Vörösmarty emlékezete,* írta Udvardy Géza, szavalja Békefi István felső oszt. tan.
 4. *„Alföldi bucsuhangok,”* Kélerótl, előadja hegedlőn zongora kísérettel Süberberg Zsigmond középső oszt. tan.
 5. *„Vcu cigány,”* írta Vörösmarty Mihály, szavalja Nay Jenő felső oszt. tan.
 6. *„Földi dal,”* Thern Károlytól, éneklé az ifjúsági énekkar.
 7. *„Vörösmarty mint lyrikus,”* írta és előadja Steiner Imre felső oszt. tan.
 8. *„Magyar népdalok”* cimbalmon előadja Gánti Lajos felső oszt. tan.
 9. *„Szép Ilonka”* írta Vörösmarty Mihály, szavalja Szeivald László középső iskolai tanuló.
 10. *„Szózat,”* éneklé az ifjúsági énekkar.
- A zongora kísérettet Zavaros Jenő ur volt szíves elvállalni.

— **A kiskereskedők egyesülete** 1904 évi január hó 30-án az árvek és rokkantak pénztára javára nagy hangversenynevel egybekötött táncmulatságot rendez. Tekintettel a nemes célra már jó eleve felhívjuk a közönség figyelmét a szépnél ígérkező hangversenyre, melynek műsorát már a közel jövőben közöljük.

— **Lelketlen szülők.** Bársony István Pátka községi fuvaros felesége, aki atyja Póbrányi József házával immár egy év óta betegeskedik, f. hó 3-án egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A törvényes apa, Bársony hallani sem akart a gyermekről. Póbrányi nem térte a háznál, az anya pedig betegsége hivatkozva megtagadta a gyermek anyai táplálását. Az ártatlan kis csecsemő a szülők szívtelensége folytán lett apátlan anyátlan. Házirol-házra kintgatták, de nem fogadta el senki sem. Végre is a nagyatyjának, Bársony Mihálynak esett a szíve, magához vette az elhagyott kisedet s anyatej nélkül igyekszik megmenteni az életnek. A hatóság közbelépése talán nem ártana az ilyen esetekben.

— **Kivándorlók figyelmébe.** Nem vagyunk ugyan barátai a kivándorlásnak, mert hisz aki dolgozni akar s becsületes munkával-akárja keresni a kenyerét, azt csakugyan megteheti hazánkban is. Mégis vannak esetek, amikor ez a kivándorlás indokolt lehet s ilyenkor nagyon fontos dolog, hogy az illetők ne kerüljenek a kivándorlási híának kezébe, akiknek egyedüli céljuk a szípolozás, a jogtalan pénzszerzés. A belügyminiszter is e szempontot tartotta szem előtt, midőn az „Adria” tengerhajózási részvénytársaság részéről kivándorlási szerződések megkötésével megbízott egyének névjegyzékét hivatalos formában összeállította s azt a hatóságokkal közölte. Az illető megbízottak díjtalanul adnak felvilágosítást mindenemü kivándorlási ügyben. Sok tekintetben fontos a helyes és minden anyagi haszon nélkül nyújtott felvilágosítás és épen azért, ha bárki elkerülhetlenül szükségesnek tartja egy bizonyos időre idegen földön keresni a megélhetés nagy munkáját, a közérdek szempontjából ajánljuk a szerződések megkötésével a hatóság részéről is megbízott egyének felkeresését. A belügyminiszter 112723/111-a sz. rendelete szerint ily megbízott Fejérmegye és Székesfehérvár szab. kir. város területén *Melcer Soma,* a *Fouciere*-biztosító intézet titkára és a városi menetjegy-iroda főnöke (iroda: Ligetsori. sz. Wertheim-ház.)

— **Érdekes tapasztalatok.** Bizonyára érdekelné fogja mezőgazdáinkat, kiknél a trágyázás napirenden való kérdést képez, hogy Németországban számtalan kísérlet alapján kétségbevonhatatlanul bebizonyították, miszerint egy igen fontos műtrágyafajta illetőleg eddig a legnagyobb tévedésben voltunk! Szó van pedig a Thomassalakról, amelyről a magyar gazdák saját tapasztalatból is tudják, hogy kitudó, biztos és tartós hatású foszforsavas műtrágya, de általánosan el van terjedve Magyarországon azon balhiedelem, hogy a Thomassalak csak akkor hat, ha azt összel alkalmazzuk. Nos hát ez óriási tévedés! Ebben a tekintetben példát vehetünk a német gazdáról, aki alkalmazza a Thomassalakat az év minden szakában, ősziek alá ősszel, tavaszok alá télen vagy kora tavasszal, sőt a réteket még nyáron is trágyázzák, p. o. az első kaszálás után még pedig barmutalok eredménnyel! A mai rossz gazdasági viszonyok közepette, azt hisszük, nem végünk hiabavaló munkát, ha a külföldi haladására rámutatunk. Persze itt is helyen való lesz az óvatosság abban az irányban, hogy csakis kitudó minőségű árut vásároljunk. Ugy tudjuk, hogy eddig a berlini Thomassalakgyárak által nagyforgalomba hozott „Csillag” védjegyű Thomassalak bizonyult leg-hatásosabbnak. Az említett gyárak vezérképviselője Magyarországon Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-kört 3.

— **Kellő igazolás.** Egy vidéki lókupec állít be a posta poste-restante osztályába s egy nevére szóló levél után tudakozódik.
— Hogy hívják? — Kérde a tisztviselő.
— Garabolyos Andrásnak.
— Erre a névre van levél. De mivel igazolja magát?

Benyul András a mándlija zsebébe és kivessz egy szürke lóról kiállított pakszust. Illedelmesen odanyújtja:

- Ehun van ni.
- Hiszen ez marhalevél.
- Igón. De én is rajta vagyok.

— **Gyujtogatás hozuból.** Lovasberényi levelezőnk írja, hogy ott f. hó 9-én éjjel 11 óra tájban Szili János csakvári-utcai lakos házával tűz ütött ki, a gyorsan elősietett tűzoltók azonban elejét vették a nagyobb veszedelemnek annyira, hogy a lángrolbant takarmánykaszálnak is csak a fele égett le. A körülményekhez képest meglehetősen szerencsés kimenetelű tüzeset után reggelre a gyujtogatós is előkerült Szilósi Mihály személyében. Ez az asszony elvált az urától s erőszakkal Szili János fiához csapakodott, felesége szeretett volna lenni. A fiatal Szili azonban kereken kijelentette, hogy feleségül soha sem veszi el, sőt a kérdéses estén az istállóból is kitessékelte. Erre aztán azzal fenyegetődött az asszony, hogy felröpköli a házat. Ugy is lett. Az istállóajtót kívülről beakasztotta s azonnal megvalósította ígérését, a kazalt felgyujtotta. Az asszonyt elfogták s átadták az ügyészségnek.

— **Szerelmi dráma halál nélkül.** Groszli János életének 26-ik esztendőjében a bicskei nagyvendéglőben volt a borok és sörök kezelőmestere s főpincér minőségében üzleti teendői mellett első sorban szerelmével élt. A nagyvendéglő csinos cselédeányára, Rácz Lidire vetett szemét, aki azonban sehogy sem nézte jó szemmel a pincér közeledését s a legerősebb ostrom után is hajthatatlan maradt, mert mást szeretett. Groszlit nagyon elkészerítette a leány rideg magatartása, nem volt képes többé magába fojtani bánatát s rettenetes elhatározás érelődött meg benne. Tervének kivételét egy váratlan meglepetés szidette. Véletlenül kezébe került egy levél, melyben egy leány a szokott helyen találkára hívta a leányt. A pincér revolvert vett a szomszédos boltban s még egyszer kérdőre vonta a leányt, aki azonban ez alkalommal is hajthatatlan volt, mire Groszli előrántotta revolverét s négyzer a leány hátába lőtt. Mikor pedig a megölt szerető javszékelés közben segítségért kiáltott és elfutott, a pincér önmaga ellen fordította a fegyvert s az álla alá lőtt. A két sebesültet az első orvosi segítség után beszállították a helybeli Szent-György kórházba, ahonnan néhány hét múlva egészségében távoznak mind a ketten. A pincért operálni kell, mert n nyakizomzatban fennakadt a golyó. A hatóság természetesen megindította a vizsgálatot s a revolveres szerelmes nem marad büntetés nélkül.

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiu tanulókat felvétetik.

SZÍNHÁZ.

Szerda, dec. 9.

Bob-herceg. Megérdemelt jutalom, hogy a főváros közönsége 100 előadással tüntette ki ezt a operettet, melynek szövege is, meséje is, zenéje is kedves, megkapó és költői s bár nem ment némi sablonszerűségtől a meseszövevényben s bizonyos reminiscenciától zenéjében, mégis örömmel látjuk benne egy egészséges irányzat első hajnalhasadását, mely után várjuk a fényben és melegségben erősebb napugarat. Az ultramodern irányzat szarnoki önkénnyel tartja fogva a közönség ízlését, mely azonban kell, hogy megutálja, megvesse a színpadnak manapság bűnbán, fertőben uszkáló alakjait. A ragyogó romantika ad értékes zománcot Bob-herceg mesevilágának. Bájos játék, édes tréfa, játszi enyelgés a szerelem örök nyelvén, a költészet glóriájával bevonva. A legújabb reform-kor csecsemője, mely ma még gögicslő hangon kívánja vissza a költészetbe az igaztalanul száműzött romantikát s igaz lelkesedéssel üdvözi a dramaturgia ölen Cýranot, bohókás operett-tréfi közepete pedig a csintalan Bob herceget.

Az előadásnak megvolt a kívánt sikere. A darabnak költői hangulata magával ragadta a közönséget, mely telt házzal tüntette a darab mellett s tapsolt, éljenzett még akkor is, amikor erre legkevésbé oka sem volt. Bob urfi szerepében Tomory Melisa ugyancsak gyenge legény volt a talpán. Fátyolozott hangján át néhány kedves énekszámot majdnem a teljes elrontásig vitt s ezt a hiányt játéknak elevegsége sem pótolta. A legkedvesebb, leghatásosabb jelenetknél vészelt el játéknak vonzó ereje s rosszul alkalmazott mesterkétségével a darab szellemébe merülni nem volt képes. Teljesen elemében volt ez alkalommal Jakabfi Jolán (Annie) s egyes énekszámával, szűk keretben mozgó, de tiszta, kedvesen csengő hangjával tünt ki. Tisztelői egy virágkosárral lepték meg, a közönség pedig többször zajos tapsal tüntette ki. Ez utóbbiban sok része volt Szalókinak is, aki Pomponius szerepében nemcsak komikumával, hanem az érzelmeiből részese volt még énekével is tetszett. Alkalmi kupléi sikerültek. *Gulyás* a borbély szerepében adott ügyes alakítást.

Éjjeli menedékhely. Képek az élet posványos mélységéből. Gorkij Maxim agyonreklamizált munkája. Az e darabban is megnyilatkozó undok realizmust színpadainkon Halbe, Hauptmann s a jelenlegi szerző Gorkij képviselik. A művészetet mi is, mások is egy hatalmas magaslata helyezik, melynek tetején az Isten képe lebeg s ott székel a szép, a jó, a fenséges, a némes, a tiszta, a szent, az eszme ragyogása s

ahová felszállnak egyes kiváló lelkek, hogy megírják, megrajzolják, megvéssék az örök Felső egy-egy vonását és lehozzák a tömegnek, mely feljutni, színről-színre jártai egyikéknél nem tudná. Így lássa a tömeg egy-egy vonását az örök szépek, mit hivatott toll, ecset, véső vagy alakítás rögzített meg s tanuljon így a szépről, jóról, fenségesről, nemesről prófétái által, a szellemóriásoktól. Ez a művészi ihlet hivatása a művészet bármely kategóriájában is. Es ez az ihlet teljesen megváltozott szerepében többé nem fenn keresi a Múza csókját, hanem szemétdombra áll, hulladékból igyekszik aranyborjút alkotni, hogy az előtt boruljon le a tömeg s anyagi sikert biztosítson. Ez manapság a naturalizmus, verizmus, realizmus, mindhárom együttvéve pedig az idealizmus detronizálása. Amióta pedig az idealizmus kitépett virág a művészet kertjében: eszme helyett húst fest a piktor, kifejezés helyett otromba izmot domborít a véső, az irodalomnak csak trivialitása, pikantériája van s a színi alakítás helyét pótolja — a trikoló.

Lehet-e tehát jogosultsága ennek a dekadens irányzatnak. Nem. Mert vagy művészet vagy dekadencia. Agylágyulásra vall erkölcsatlenséggel hirdetni erkölcsöt, sárral próbálni a meszelést, drasztikummal pótolni az eszmét. Nem fogok idegenbe menni példakért, városunk bőven szolgáltat ilyen alakokat. Ugyan mit szólna ahhoz e város közönsége, ha Sándor Treszkát avagy Varga Rozit a maga minőségében, mégis a szükséges diskrecióval eszébe jutna valakinek színpadra vinni? Ki fogadná négyesen az Ősz utca, a Könyvek köz éjszakai rejtelmeit még idealizált formában is, ha ugyan e tárgy kapcsán szó lehet idealizmusról is. Vagy kíváncsi valaki a Hollósi-féle „Ósbudavára” nyomorultjaira avagy a Ponty-vendéglő istállózállására, hol az alkoholtól szinte megdermedt, elbutult, emberi formájából kivetkőzött s már teljesen elzűllött alakjai az emberiségnek szinte állat módjára hevernek teljesen ész, lélek nélkül. Ugyan ki tartaná szükségesnek mindezt végignézni, ebből okulni, tanulni, sőt ebben gyönyörködni ki óhajtaná? Alig hiszem, hogy mindez megtörténhetnék gyomorrontás nélkül. És ha ez így van, lehet-e az művészet, mely sűrű csoportban állítja élénk az ilyen alakokat anélkül, hogy az erkölcsnemesítésnek csak egy parányát is remélhetnék. En azt hiszem, hogy nem.

Gorkij Maxim ilyen művet alkotott. Összeszedte emlékezetéből mindazt a szennyet, amit ő átélt, amit már mások is megirtak és megutáltattak. Az egész darab nem más, mint gázság, verekedés, ordítás, tivornya, dorobólás, öngyilkosság, gyilkosság és egy természetes halál. Elmaradhatna e darab feje, elő lehet adni fordított sorrendben az egészet, akkor se volna értelme, meg így sincs. Egy-két dialógia gyakorlott írói kézre vall, a többi aztán zagyva összevisszaságban szemem szedett rondaság. Nincs benne egyetlen gondolat, mely az ember lélkére íródna, e nélkül pedig művészi alkotást képzelnem sem lehet. Látnék egy-két filozófiai alakot álbolcseleti elvekkel, céltelveztetett szarvas-okoskodással. Szóval nem sok ily darabot kell beadni a publikumnak s a gyomorba jó mérveket ölt, hogy Karlsbad tapsolni fog.

Az előadásról kevés jót mondhatunk. Lát-szik, hogy efféle perverz dolgok nem illenek a magyar művészethez: nem találták bele magukat színészeink a rúba s gyakran kiközökentek belőle. Mint színész munkája legsikerültebb volt *Baranyai cinikus* sapkacsinálójá. Sok ügyességet árult el *Déri* a kiténő korbely színész személyesítésével. Közöttük ez az egyetlen realiztikus alak és talán még *Olasz* egyszerű, becsületes, elkerekedett, nyomorult kovácsa. Gulyásnak és Szalókinak is szép szerep jutott, de egyik sem állta meg a sarat. Általában véve egy jó tanácsot adhatunk: vegye le a direktor ezt a darabot a műsorról és ne kísérelje meg még egyszer a közönség ásitozási gyakorlatait.

Péntek, dec. 11.

Casanova. Csak annyit konstatálunk, hogy a közönség e darabnál már félhelyárak mellett sem igyekszik a színházba. Még egyet jegyzünk meg, ami feltűnt: *Tomori* Melisa szerepét *Ragányi* Iza vette át. Nem kutatja e változás okát, mert valószínű, hogy nem a színpadi szereplésben találnak meg. (k.h.)

Anyakönyvi statisztika

1903. évi december hó 4-től december hó 11-ig.

I. Születés.

Született: 11 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú, 10, leány 9; törvénytelen fiú: 1, leány: 1; balva született 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány — Összesen: 21.

II. Halálozás.

Elhalt: 11 fi, 13 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 2, leány: 4; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; 7 éven felüli fi: 9, nő: 8. — Összesen: 24.

E szerint a születés a halálozás 3-mal múlja felül.

Elháltak: T. L. Pál, r. k., járulékos, 84 éves, Jankovics Teréz férje, Szárcsa-u. 26. sz. — Karlovics István, r. k., 3 hónapos, Szeder-u. 73. sz. — Tremkó Ferenc r. k., vendéglős, Kruppay Ióza férje, Széchenyi-u. 3. sz. — Simli Mariska, r. k. írónő, 35 éves, hajadon, Sz. György kórház. — Hedrik Józsefné, Szabó Mária, r. k. 22 éves, Felsőkirály-sor, 28. sz. — Petőcz Jánosné, Ferencz Julianna, r. k., 55 éves, Homokos, 14. sz. — Özv. Anódi Pálné, Nemes Katalin, r. k., napsz., 64 éves, Szt.-György kórház. — Huber István, r. k., földm. napsz. 63 éves, Hatmár Mária férje, Sár-u. 16. szám. — Farkasdy Dezsőné, Ehen Gizella, ev. ref., 44 éves, Megyeháztér 5. szám. — Fekete Teréz, r. k., 2 hónapos, Malom-utca 28. szám. — Szóts Mária Terézia, öz. Androvicsné, szül. Szóts Katalin leánya, rom. katli. 2 hónapos, Salctrom-u. 14. szám. Izsó János és Major Borbála halvaszületett leánya, Könyök-u. 9. — Tischler Mária, r. k., 2 napos, Maroshegy — Szentes János tanisznys, 78 éves, néhai Dancs Teréz férje, Tolnai-u. 20. szám. — Kovács József, r. k., 4 éves, Selyem-u. 27. sz. — Özv. Muskovits Jánosné, Hirkshoffer Teréz, r. k., 63 éves Felsőkirály-sor, 32. szám. — Fülöp Mihály, r. k., kisbirtokos, 60 éves, Fekete Katalin férje, Szt.-György kórház. — Czecher Józsefné, Németh Julianna, ev. ref., 34 éves, Szt.-György kórház. — Berecz Julianna ev. ref., 54 éves, hajadon, Szt.-György kórház. — Rákos Erzsébet r. k., 1 hónapos, Iskola-u. 8. sz. — Reknér József, r. k., d. v. napsz. 63 éves Hüki Katalin férje, Szárcsa-u. 11. szám. — Szabó János, r. k., földm. napsz. 21 éves nőlen, Szt.-György kórház. — Polgár János, r. k., a katonai élelmezési osztálynál sütv. 22 éves nőlen, cs. és kir. katonai csapat kórház.

Nagyérdemű közönség!

Mint e város szülötte, köteles érzéssel mondog hálás köszönetet azon hathatós támogatás és pártfogásért, melyet vállalatom iránt, immár az elért negyedszázados fennállással jóakarattalag tanúsított.

Bár nagy küzdelmekkel kellett megmérnem — közönm, hogy ily kizárólag —

LUXUS ÜZLETET

melynek létjogosultsága csakis a nagyvárosban van, a kellő színvonalra emelhettem, de szorgalom és munkásság célul tüzték ki az úttörést, hogy mindezekért jutalmul a polgári becsületet kivívhattam.

Mélyen eszedem tehát jó barátaimhoz, ismerőseim, eddigi hű vevőim és a n. é. közönséghez, legyenek ezentúl is kegyes pártfogói nehéz vállalatomnak, igérvén, hogy tisztés, kifogástalan kiszolgálás mellett mindenkor a legjobb és lehetőleg

hazai gyártmányú

árukkal fogom az igényeket kielégíteni. Mély tisztelettel vagyok

SCHMELZER JÁKÓ

volt

Szekerák és Hornyánszky cég.

Alapítva ezelőtt 100 évvel.

Coaksz!

Alólt légszeszgyári igazgatóság a legjobb minőségű sziléziai darab-köszénből előállított

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Utalvány kizárólag a székesfehérvári kereskedelmi bankban és a légszeszgyárban váltható.

Székesfehérvári légszeszvilágítási társulat igazgatója.

Mráz V.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SCHEIBER OSCAR
ÉS
WEISS OSCAR

OKLEVELES MÉRNOK,
KÉPESÍTETT ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

MŰSZAKI IRODAJA

SZÉKESFEHÉRVÁR, KÁDOR-LTC 17. SZ.

Elvállal mindennemű műszaki munkát, mint birtokfelmérést és térképezést, gazdaságok beosztását, parcellázást, tagosítást,

gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, építését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakóházak, villák, telefonhálózatok, vízművek, hidak, mindennemű beton munkák tervezését és építését.

Peres ügyekben szakértőül ajánkozik. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy 33 év óta fennálló

könyvkötő üzletemben

egy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdiszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötése a legjuttányosabb árért pontosan elkészítenek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Friesz József,
könyvkötő

Székesfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézete

Székesfehérvár, Városháster 5. szám.

(Bejárát a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhaneműeket festésre és tisztításra jutányos áron, felelőség mellett.

Szövet- vagy csipke-függönyök a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztítottatnak. Gyász-ruhák haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintézését nyernek.

Új butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

Kórház-utca 4. szám alatt (saját ház.)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelősséget vállalok.

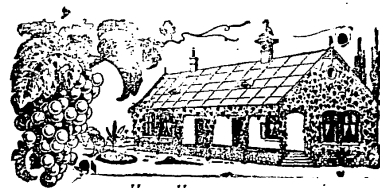
Főlvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

Nyári Gábor,
épület és butorasztalos.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része, ha megőzi is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol fogasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermen s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legeszkélyebb pondózással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legnekezebb díszé, anélkül, hogy legs kevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legjelölhetőbb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetk meg, a ki ezimét egy levelezőlapon tudatja.

(Cím: „Ermelléki első szőlőültvény-telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.)

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXX. t.c. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300–500 korona kereset. — Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest.

Karácsonyiajándék

a hölgyvilág részére.

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját az igazítható

női taille-szabászati készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászati-rajzot megtanult volna.

*** Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. ***

Akadémiailag megvizsgált. — Számos elismerő irat.

Egy készülék ára utánvét mellett 3 kor.

Guschelbauer Antal Sopron.

Képviselek minden helységben kerestetnek.

RODE I.

= FÉRFI DIVAT =

LASITS ERZSI

NŐI KALAP ÜZLETE

SZÉKESFEHÉRVAROTT

(barátok épületében.)

Női kalapokban

raktáromat eredeti modellekkel az úszó idényre dúsan felszereltem, kivitelezések, árai meglepő olcsók; divatosításokat, tollöndörítést, festést, kalapok átalakítását a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban készítem.

Férfi loden kalapokban

legújabb divatu: Eszkimó, Barlangliget, Panama, Lónyai stb. újdonságok darabja: 1.50, 1.80, 2.20. Kitűnő minőségű kemény kalapok 1.60, 1.80—3.—.

Legújabb angol pique puha mellű férfi ing, fehér vagy színes elővel 1.30, 1.50, 2.— selyem elejű fehér vagy színes 1.80, 2.— Ötsoros minőségű gallér és kézelő 1 tucat 2 — Női és férfi bőr (Clase) kesztyűk párja 65 és 90.

KNAZOVITZKY BÉLA

SZÉKESFEHÉRVÁR.

Legnagyobb választék különleges kalap, cipő, uri és női divatickek, fehérnemű, kötött és szövött árucikkekben, legjobb gyártmányú áruk, legolcsóbb árak mellett.

Belföldi val. orosz és amerikai sár-cipők.

Egyedüli raktár: Borsalino olasz, Pelikán és Gyukits magyar, és Pless-féle kalapokban.

☛ Karácsonyi alkalmi vételek! ☛

Divatos nyakkendők, zsebkendők, szörme áruk, téli sapkák és kesztyűk, ingek, kötények, bőr tárcák stb. minden e szakmába vágó cikkekben.

☛ Rendkívüli olcsó árakban! ☛**Nagy karácsonyi vásár! Occasio eladás!****SCHUBERT és SCHLESINGER divatruházában, Székesfehérvár, Nádor-utca.**

Soha nem létezett olcsó árakkal

* * nyújtunk alkalmat igen tisztelt vevőinknek karácsonyi és újévi ajándékok beszerzésére és tömeges bevásárlásokra! * *

December hó 31-ig érvényes occasio áraink!

Angol cheviott és mohair kelmék kitűnő tartós minőség 120 cm. széles Méter ár 55 kr.	Cheviott és broché kelmék 120 cm. széles. Méter ár 63 kr.	Serge kámarn. Legszébb toletté. 120 cm. széles. Méter ár 78 kr.	Valódi angol CIBELINE KELMÉK féláron alul! 120 cm. széles. Méter ár 91 kr.	Elsőrendű cibeline, raye és nopé kelmék. 120 cm. széles. Méter ár 1.17 kr.
SPORT FLANELL legszeleesebb, jó minőség. Méter ár 19 kr.	Jól mosható BARCHET. Karácsonyi ár!! Méter ár 19 kr.	TURISTA FLANELL, kitűnően mosható! Reclám ár! Méter ár 25 kr.	Szövött barchet legjobb mosó. 75 cm. széles. Méter ár 28 kr.	Zsinor barchet elsőrendű minőség, kitűnő mosó. 80 cm. széles. Méter ár 42 ½ kr.
Francia levantin kitűnő mosó. 80 cm. széles. Méter ár 25 ½ kr.	Hímzett batiszt potom olcsó ár!! 80 cm. széles. Méter ár 28 ½ kr.	Selyem szatén. Valóban occasio! 80 cm. széles. Méter ár 37 kr.	Divatos Raye ruhakelme. 120 cm. széles. Méter ár 53 kr.	Jóminőségű Zerge kámarn. 120 cm. széles. Méter ár 39 kr.
Női posztó. Kitűnő téli ruha. 120 cm. széles. Méter ár 44 ½ kr.	Gyapju Hymalaja. 120 cm. széles. Méter ár 68 kr.	Tiroli gyapju loden. Kitűnő costüm ruha!! 120 cm. széles. Méter ár 71 kr.	COSTÜM KELME. Hihetetlen olcsó! 120 cm. széles. Méter ár 79 kr.	Tiszta gyapju CIBELINE KELME. 120 cm. széles. Méter ár 78 kr.
Tiszta gyapju francia delain. Méter ár 45 kr.	Női posztó, dupla széles. Kitűnő házi ruha. Méter ár 34 kr.	Koczkás és sima kámarn kelme. 120 cm. széles. Méter ár 39 kr.	Divatos cirkas, jó minőségű szövet. 120 cm. széles. Méter ár 53 ½ kr.	Bársony velour, jó színéért kezeskedünk. 80 cm. széles. Méter ár 42 ½ kr.

Ezen kívül minden cikkben mélyen leszállított árak!

Maradékok minden elfogadható áron!!

Vidékre mintákkal készséggel és bérmentve szolgálunk és beérkező megrendeléseket szigorú pontossággal teljesítünk.

SCHUBERT és SCHLESINGER

SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.